

**CONFERENTIE OVER DE TOETREDING
TOT DE EUROPESE UNIE
– ALBANIË –**

**Brussel, 10 juli 2026
(OR. en)**

AD 47/26

LIMITE

CONF-ALB 9

TOETREDINGSDOCUMENT

Betreft: GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT VAN DE EUROPESE UNIE
- Hoofdstuk 26: Onderwijs en cultuur

TOETREDINGSONDERHANDELINGEN

Albanië

GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT VAN DE EU

(Naar aanleiding van aanvullende informatie van Albanië)

Cluster 3: Onderhandelingshoofdstuk 26

Onderwijs en cultuur

GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT VAN DE EUROPESE UNIE

Dit standpunt van de Europese Unie is gebaseerd op haar algemene standpunt voor de toetredingsconferentie met Albanië (AD 5/22 CONF-ALB 2) en is onderworpen aan de daarin vastgelegde onderhandelingsbeginselen, te weten:

- een standpunt dat door Albanië of door de EU wordt ingenomen ten aanzien van een bepaald onderhandelingshoofdstuk laat het eventueel ten aanzien van andere hoofdstukken in te nemen standpunt onverlet;
- akkoorden – ook deelakkoorden – die tijdens de onderhandelingen ten aanzien van specifieke hoofdstukken worden bereikt, kunnen pas als definitief worden aangemerkt wanneer een algeheel akkoord voor alle hoofdstukken is bereikt;
- en aan de in de punten 2, 3, 5, 10, 14, 16, 23, 26, 31, 38, 39, 45, 46, 47 en 48 van het onderhandelingskader vastgelegde eisen.

De EU spoort Albanië aan de aanpassing van zijn wetgeving aan het EU-acquis en de effectieve uitvoering en handhaving daarvan voort te zetten, en in het algemeen al vóór de toetreding beleidsmaatregelen en instrumenten te ontwikkelen die zo nauw mogelijk aansluiten bij die van de EU.

De EU merkt op dat Albanië in zijn standpunten AD 2/25 CONF-ALB 2 REV 1 en AD 42/26 CONF-ALB 4 het op 1 mei 2026 voor hoofdstuk 26 geldende EU-acquis aanvaardt, en dat het land in staat is dit acquis vanaf de datum van toetreding tot de Europese Unie uit te voeren.

De EU neemt nota van de vooruitgang die Albanië heeft geboekt bij de aanpassing aan het EU-acquis inzake onderwijs en opleiding. De EU neemt nota van de vooruitgang van Albanië en verzoekt het land verdere tastbare vooruitgang te boeken bij het opzetten van de nodige structuren voor het beheer van Erasmus+.

De EU verwacht van Albanië dat het verdere inspanningen levert om middelen toe te wijzen voor onderwijs in overeenstemming met zijn ambities en doelstellingen. De EU roept Albanië derhalve op zijn overheidsuitgaven voor onderwijs te verhogen om de kloof te dichten met de gemiddelde uitgaven van de EU.

De EU neemt er nota van dat Albanië verdere inspanningen heeft geleverd met betrekking tot het gebruik van de transparantie-instrumenten van het Europees kwalificatiekader, op competenties gebaseerd onderwijs en digitale vaardigheden. De EU verzoekt Albanië te streven naar een meetbare verbetering van de basisvaardigheden van leerlingen in overeenstemming met de Europese doelstellingen. De EU moedigt Albanië aan om verdere maatregelen te nemen die gericht zijn op inclusief onderwijs, ook voor personen die tot minderheidsgroepen behoren.

De EU neemt ook nota van de informatie van Albanië over de onderwijsrechten die voortvloeien uit zijn wet inzake de bescherming van nationale minderheden en de daarmee verband houdende secundaire wetgeving, en de nationale onderwijsstrategie 2021-2026, en is ingenomen met de inspanningen die zijn geleverd om ervoor te zorgen dat die volledig worden uitgevoerd¹. De EU moedigt Albanië aan rekening te blijven houden met de aanbeveling van de Raad van 22 mei 2018². De EU herinnert eraan dat, in de geest van de bevordering van gemeenschappelijke waarden, inclusief onderwijs en de Europese dimensie in lesgeven, op alle onderwijsniveaus en in alle onderwijsvormen de sociale cohesie moet worden versterkt en moet worden gezorgd voor een positief en inclusief gevoel van betrokkenheid bij Europa, ter aanvulling op de lokale, regionale en nationale identiteit en ter ontwikkeling van tolerante en democratische opvattingen. De EU neemt nota van de toezegging van Albanië om de kwaliteit en beschikbaarheid van schoolboeken in alle erkende minderheidstalen verder te verbeteren.

De EU verwacht dat Albanië op het gebied van het hoger onderwijs de kernverplichtingen van Bologna volledig nakomt en zich verder aanpast aan het communiqué van Tirana, in overeenstemming met zijn actieplan voor hoger onderwijs.

¹ Deze kwestie wordt besproken in samenhang met cluster 1 fundamentele kwesties met betrekking tot onderwijs in een minderheidstaal.

² Aanbeveling van de Raad van 22 mei 2018 inzake de bevordering van gemeenschappelijke waarden, inclusief onderwijs en de Europese dimensie in lesgeven (2018/C 195/01).

De EU benadrukt dat Albanië vooruitgang moet blijven boeken bij het bereiken van de doelstellingen die in het kader van de Europese Onderwijsruimte zijn vastgesteld en dat het stapsgewijs moet blijven werken aan een monitoringsysteem waarmee op deze doelstellingen een betrouwbare voortgangscntrole kan worden uitgeoefend.

De EU neemt ook met voldoening nota van de vooruitgang die is geboekt bij de volledige uitvoering van de wet inzake beroepsonderwijs en -opleiding, door relevante secundaire wetgeving aan te nemen inzake normen, criteria en procedures voor de accreditatie van aanbieders van beroepsonderwijs en -opleiding, ter ondersteuning van kwaliteitsborgingsprocessen en -mechanismen vanuit het oogpunt van een leven lang leren.

De EU neemt nota van de versterkte capaciteiten van het nationaal bureau voor werkgelegenheid en vaardigheden en het nationaal bureau voor beroepsonderwijs en -opleiding en kwalificaties. Tegelijkertijd benadrukt de EU dat Albanië moet zorgen voor voldoende middelen om het stelsel van beroepsonderwijs en -opleiding te optimaliseren volgens de behoeften van de arbeidsmarkt, onder meer door capaciteit op te bouwen en door het aantal en de kwaliteit van de leerkrachten in beroepsonderwijs en -opleidingen te verhogen. De EU benadrukt ook dat de leermogelijkheden voor volwassenen moeten worden bevorderd en ontwikkeld, en dat ernaar moet worden gestreefd aan het kerndoel van de EU te voldoen om uiterlijk in 2030 ten minste 60 % van de volwassenen (in de leeftijdscategorie 25-64 jaar) jaarlijks aan een opleiding te laten deelnemen, alsook dat gegevens over deze indicator moeten worden verzameld. Voorts verzoekt de EU Albanië de leerlingstelsels te versterken en de verdere betrokkenheid bij het systeem van leerlingplaatsen en werkplekleren in het kader van de Europese Alliantie voor leerlingplaatsen te blijven aanmoedigen door het lidmaatschap van nationale en regionale organisaties te ontwikkelen en uit te breiden door middel van toezeggingen. In dit verband onderstreept de EU het belang van een gestructureerde betrokkenheid van werkgevers bij de ontwikkeling van beroepsonderwijs en -opleiding in Albanië.

De EU neemt er nota van dat Albanië zich verder heeft aangepast aan het EU-acquis inzake **jeugd**. De EU verzoekt Albanië om als centrale doelstellingen prioriteit te blijven geven aan jeugdwerk en jongerenparticipatie en de Europese jeugdwerkagenda te blijven naleven. De EU nam nota van de inspanningen van Albanië om de digitale geletterdheid van jongeren te ondersteunen.

De EU is ingenomen met de aanhoudende goede vorderingen van Albanië op het gebied van sport en verzoekt Albanië de aanpassing van zijn wetgeving aan het EU-acquis ter zake voort te zetten. De EU neemt nota van de vooruitgang die Albanië heeft geboekt bij de aanpassing aan het EU-acquis inzake cultuur en onderstreept het belang van de bescherming van cultureel erfgoed.

De EU neemt er nota van dat de aanneming van de bovengenoemde wettelijke bepalingen voldoet aan de criteria van het ijkpunt voor de afronding van de onderhandelingen, als vervat in document AD 6/25 CONF-ALB 6.

De EU moedigt Albanië aan krachtigere maatregelen te nemen op het gebied van corruptiebestrijding in onderwijs en cultuur. De EU roept Albanië op ervoor te blijven zorgen dat waarborgen voor integriteit worden toegepast zodat de selectie van schooldirecteuren en benoemingen in belangrijke onderwijsinstanties plaatsvinden op basis van verdienste en zonder politieke beïnvloeding.

* * *

Gezien het bovenstaande, neemt de EU er nota van dat in dit stadium niet verder over dit hoofdstuk hoeft te worden onderhandeld.

De vooruitgang die met de aanpassing aan en de uitvoering van het EU-acquis wordt geboekt, zal tijdens de volledige duur van de onderhandelingen worden gevolgd. De EU onderstreept dat zij bijzondere aandacht zal besteden aan het toezicht op alle bovengenoemde specifieke vraagstukken, zodat de bestuurlijke capaciteit van Albanië, de volledige aanpassing van zijn wetgeving, en de correcte toepassing en handhaving van het in dit hoofdstuk genoemde acquis, worden gewaarborgd. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan het verband tussen dit hoofdstuk en andere onderhandelingshoofdstukken. Een definitieve beoordeling van de aanpassing van de wetgeving van Albanië aan het EU-acquis en van het vermogen van Albanië om het EU-acquis uit te voeren, zal pas in een later stadium van de onderhandelingen mogelijk zijn. De EU verzoekt Albanië om, naast alle informatie die de EU met het oog op de onderhandelingen over dit hoofdstuk kan verlangen en die aan de conferentie moet worden verstrekt, regelmatig gedetailleerde schriftelijke informatie aan de stabilisatie- en associatieraad te verstrekken over de voortgang van de uitvoering van het acquis en de versterking van zijn bestuurlijke capaciteit.

Gezien alle bovenstaande overwegingen zal de EU, indien nodig, te gelegener tijd op dit hoofdstuk terugkomen.

Voorts herinnert de EU eraan dat er tussen 1 mei 2026 en de afsluiting van de onderhandelingen nieuw acquis kan zijn ontstaan.

